

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้เสนอเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชีในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชีในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดที่เป็นผู้ตรวจสอบการเงินและการบัญชีภายในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 46 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการเงินและการบัญชีของกรมการฝึกหัดครู จำนวน 9 คน
2. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือเคยได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบการเงินและการบัญชีของวิทยาลัยครูในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จำนวน 37 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการศึกษาเอกสาร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ โดยถามในเรื่องเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ ตำแหน่งของผู้ตรวจสอบ การอบรมด้านการตรวจสอบภายใน ประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชี และการพัสดุ และการมีเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี และข้อเสนอแนะ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ แบบปลายเปิด และแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยมีคำถามครอบคลุมเนื้อหาการปฏิบัติการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องการสำรวจระบบการควบคุมภายใน การจัดทำแผนการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบ และการติดตามผลการตรวจสอบ

1.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ตรวจสอบที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าผู้ตรวจสอบ โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการตรวจสอบ การปฏิบัติการตรวจสอบทั้ง 5 ด้าน (การสำรวจระบบการควบคุมภายใน การจัดทำแผนการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบ และการติดตามผลการตรวจสอบ) ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้รับการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับเรื่องอายุ พื้นความรู้ ตำแหน่ง และระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับนโยบายการตรวจสอบและการปฏิบัติการตรวจสอบทั้ง 5 ด้าน

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี และข้อเสนอแนะ

1.3 การศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษารายละเอียดจากเอกสารของผู้ตรวจสอบจำนวน 8 หน่วยงาน ซึ่งปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชีในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

- 1.3.1 เอกสารเกี่ยวกับการสำรวจระบบการควบคุมภายใน
- 1.3.2 เอกสารเกี่ยวกับแผนการตรวจสอบ
- 1.3.3 เอกสารบันทึกข้อมูลระหว่างการตรวจสอบ หรือที่เรียกว่า กระดาษทำการ
- 1.3.4 เอกสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบ
- 1.3.5 สมุดทะเบียนใช้บันทึกเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินและการบัญชี
- 1.3.6 เอกสารบันทึกข้อความขออนุญาตไปราชการ เพื่อตรวจสอบการเงินและการบัญชี
- 1.3.7 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการเงินและการบัญชี

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแนวการศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร ระเบียบและแนวปฏิบัติในคู่มือการตรวจสอบภายในสำหรับส่วนราชการ พ.ศ. 2521 ของกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นที่สำคัญ และสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และกำหนดแนวการศึกษาเอกสาร

2.2 ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยครอบคลุมเนื้อหาการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชีในแต่ละด้านให้มากที่สุด แล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขและได้รับการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้มีประสบการณ์และชำนาญการด้านการตรวจสอบการเงินและการบัญชีของส่วนราชการ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความตรงของเนื้อหาและภาษาที่ใช้

รายชื่อผู้มีประสบการณ์และชำนาญการด้านการตรวจสอบการเงินและการบัญชีของ
ส่วนราชการ มีดังนี้

1. นายสมุท ฅณาญาติ ผู้อำนวยการกองคลัง กรมการฝึกหัดครู
2. นายโสภณ บุญชื่น เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี ระดับ 7
กองคลัง กรมการฝึกหัดครู
3. นายสมบัติ เทศน้อย หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
4. นายสุวรรณ เทียนขาว เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน กรมสามัญศึกษา
5. นางศรีเพ็ญ แจ่มเจนกิจ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน กรมสามัญศึกษา
6. นางสาวศิริพร รอดศรีจันทร์ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน
7. นางสาวพัชรินทร์ โอภาสกรวงศ์ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน

2.4 นำเครื่องมือที่ได้รับการพิจารณาจากผู้มีประสบการณ์และชำนาญการด้าน
การตรวจสอบการเงินและการบัญชีของส่วนราชการแล้ว มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังกรมการฝึกหัดครู
เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
การสัมภาษณ์ และเข้าศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี
ถึงหัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในของกรมการฝึกหัดครู ผู้อำนวยการกองคลัง และอธิการวิทยาลัยครู
ในสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกรมการฝึกหัดครู พร้อมด้วยแบบสอบ
ถาม แบบสัมภาษณ์ ไปยังหัวหน้าผู้ตรวจสอบภายในของกรมการฝึกหัดครู ผู้อำนวยการกองคลัง
และอธิการวิทยาลัยครู เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์
และเข้าศึกษาเอกสาร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ตรวจสอบด้วยตนเอง และได้รับ

ความอนุเคราะห์จากศูนย์วิจัยของวิทยาลัยครูช่วยแจกแบบสอบถามร่วมด้วย รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 46 ฉบับ

3. ผู้วิจัยได้เข้าพบผู้ตรวจสอบทุกคนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี และได้รับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนในแบบสอบถามก่อนทุกครั้ง รวมแบบสอบถามที่รับคืน จำนวน 46 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของแบบสอบถามทั้งหมด แยกเป็นแบบสอบถามจากผู้ตรวจสอบของกรมการฝึกหัดครู 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแบบสอบถามจากผู้ตรวจสอบของวิทยาลัยครู 37 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกและได้รับคืน

ประชากร	จำนวนที่แจก	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้ตรวจสอบของกรมการฝึกหัดครู	9	9	100.00
ผู้ตรวจสอบของวิทยาลัยครู	37	37	100.00
รวม	46	46	100.00

4. ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์หัวหน้าผู้ตรวจสอบทั้งหมดจำนวน 8 คน หลังจากได้รับคืนแบบสอบถามแล้ว โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณคนละ 50 นาที

5. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติการตรวจสอบจากหัวหน้าผู้ตรวจสอบจำนวนทั้งหมด 8 หน่วยงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังรายการต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับเรื่อง

1.1 สภาพการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชีทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การสำรวจระบบการควบคุมภายใน การจัดทำแผนการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบ การรายงานผลการตรวจสอบ และการติดตามผลการตรวจสอบ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ปัญหาการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่ เสนอเป็นคำบรรยาย

1.3 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงงานการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่ เสนอเป็นคำบรรยายตามอันดับความสำคัญ

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่ เสนอเป็นคำบรรยาย

3. ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตรวจสอบการเงินและการบัญชี โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการแจกแจงความถี่ เสนอเป็นคำบรรยาย

สถิติที่ใช้

หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนค่าตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$